

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор академії, професор
В.І. Аранчій
20 листопада 2017 р.

ПРОГРАМА

**додаткового фахового випробування
для перехресного вступу на основі освітньо-
кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста**

за спеціальністю 035 «Філологія»

ступеня вищої освіти «Бакалавр» на 2018 рік

ПОЛТАВА – 2017

Програму підготували викладачі:

Дедушно А. В.	старший викладач кафедри іноземних мов та українознавства;
Сизоненко Н. М.	доцент кафедри іноземних мов та українознавства.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Філологія»
16 листопада 2017 р. (протокол № 3)

Голова науково-методичної ради
спеціальності «Філологія»

_____ О. О. Савенкова

ВСТУП

Головним завданням фахових вступних випробувань зі спеціальності «Філологія» є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з навчальної дисципліни «Сучасна українська мова».

Під час складання фахових вступних випробувань зі спеціальності вступники повинні відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики бакалавра з філології продемонструвати високу фундаментальну та фахову лінгвістичну підготовку.

Мета вступного випробування – виявити рівень навчальних досягнень вступників з української мови, зокрема знань про її структуру, розуміння системних зв'язків між одиницями одного або різних мовних рівнів, дотримання в писемному мовленні норм літературної мови.

Програма вступних випробувань із сучасної української мови розроблена на основі навчальної програми із «Сучасної української літературної мови», яка входить до циклу дисциплін загальної підготовки за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр».

Матеріал програми розподілено за такими розділами:

- «Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія»;
- «Лексикологія. Фразеологія»;
- «Морфологія»;
- «Синтаксис»;
- «Пунктуація».

Вступник на спеціальність «Філологія» повинен уміти:

- застосовувати норми сучасної української літературної мови на практиці;
- пояснювати лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні;
- пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні;
- відрізняти правильне використання мовних засобів від помилкових;
- розпізнавати частини мови, визначати їхні граматичні особливості та синтаксичну роль у реченні;
- розрізняти речення різних видів, розпізнавати типи односкладних та складних речень.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове фахове випробування передбачає об'єктивне визначення рівня підготовки вступника.

Тестова перевірка знань з навчальної дисципліни «Сучасна українська мова» охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями.

Усього тестових завдань – 50. До кожного завдання подано 4 варіанти відповіді, з яких вступник повинен обрати одну правильну, що оцінюється в 1 бал.

Оцінювання здійснюється за шкалою від 50 до 100 балів (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність балів вступних фахових випробувань шкалі 50-100

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
2,00-2,06	51
2,07-2,12	52
2,13-2,18	53
2,19-2,24	54
2,25-2,30	55
2,31-2,36	56
2,37-2,42	57
2,43-2,48	58
2,49-2,54	59
2,55-2,60	60
2,61-2,66	61
2,67-2,72	62
2,73-2,78	63
2,79-2,84	64
2,85-2,90	65
2,91-2,96	66
2,97-3,02	67
3,03-3,08	68
3,09-3,14	69
3,15-3,20	70
3,21-3,26	71
3,27-3,32	72
3,33-3,38	73
3,39-3,44	74
3,45-3,50	75

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
3,51-3,56	76
3,57-3,62	77
3,63-3,68	78
3,69-3,74	79
3,75-3,80	80
3,81-3,86	81
3,87-3,92	82
3,93-3,98	83
3,99-4,04	84
4,05-4,10	85
4,11-4,16	86
4,17-4,22	87
4,23-4,28	88
4,29-4,34	89
4,35-4,40	90
4,41-4,46	91
4,47-4,52	92
4,53-4,58	93
4,59-4,64	94
4,65-4,70	95
4,71-4,76	96
4,77-4,82	97
4,83-4,88	98
4,89-4,94	99
4,95-5,00	100

Максимальна кількість балів, які вступник може набрати за виконання тестових завдань, – 100 балів.

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого освітньо-

кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, які при складанні додаткового фахового випробування отримали не менше 68 балів. Додаткове фахове випробування оцінюється як «зараховано» або «незараховано».

Тривалість фахового вступного випробування – 1 година.

ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА»

Принципи української орфографії.

М'які приголосні звуки, позначення м'якості на письмі. Буквосполучення *йо, ьо*. Апостроф.

Вимова і позначення на письмі ненаголошених *[e]*, *[i]*, *[o]*. Чергування *[o]*, *[e]* з *[i]*, *[e]*, *[o]* після *ж, ч, ш, [дж]*. у коренях слів.

Букви *й, і* після *ж, ч, ш, щ* та *г, к, х* у коренях українських слів.

Подвоєння букв на позначення подовження приголосних і збігу приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних звуків.

Вимова і правопис префіксів. Префікси *пре-, при-, прі-, пере-, пред-, перед-*. Вимова і правопис префіксів, що закінчуються на приголосний. Правопис суфіксів.

Поняття про милозвучність мовлення. Засоби милозвучності українського мовлення. Чергування *[y] - [e]*, *[i] - [i]*.

Зміни приголосних звуків при словотворенні, позначення їх на письмі. Велика буква.

Написання слів разом, окремо і через дефіс.

Правопис *не, ні*.

Вимова і правопис слів іншомовного походження.

Правопис прізвищ і географічних назв іншомовного походження.

Правопис складних географічних назв.

Правила переносу слів.

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова.

Омоніми. Синоніми. Антоніми.

Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни.

Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика.

Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.

Іменник. Іменники – назви істот і неістот. Іменники загальні і власні. Іменники із значенням конкретності або абстрактності. Іменники із значенням збірності. Іменники зі значенням речовинності.

Рід іменника. Число іменника. Відмінки іменників. Відмінювання іменників. Відмінювання й особливості правопису відмінкових закінчень іменників.

Прикметник. Розряди і форми прикметників. Повні і короткі прикметники. Відмінювання й особливості правопису відмінкових закінчень прикметників.

Числівник. Відмінювання і правопис числівників.

Займенник. Розряди займенників.

Дієслово. Дієслівні форми. Види дієслова і творення видових форм. Дієвідмінювання і правопис дієслів.

Прислівник. Творення та правопис прислівників.

Прийменник. Сполучник. Частка. Вигук.

Словосполучення і речення. Порядок слів у реченні.

Просте речення. Неповні речення, нечленовані конструкції (слова-речення) Односкладні й двоскладні речення. Відмінність називних речень і двоскладних з іменним складеним присудком, вираженим прикметником. Неповне речення.

Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, вставними конструкціями. Речення з відокремленими членами. Речення, ускладнене однорідними членами. Речення, ускладнене звертаннями та вставними словами. Речення, ускладнене відокремленими членами. Використання дієприкметникових і дієприслівникових зворотів у тексті.

Складне речення, його види, засоби зв'язку між частинами складного речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Безсполучникове речення.

Складні синтаксичні конструкції. Багатокомпонентні речення. Речення з різними видами зв'язку.

Принципи української пунктуації. Типи розділових знаків.

Розділові знаки в кінці речення. Крапка. Знак питання і знак оклику. Три крапки.

Тире між підметом і присудком. Тире між різними членами речення та на місці пропущеного члена речення.

Розділові знаки при однорідних членах речення. Кома між однорідними означеннями і прикладками. Розділові знаки при узагальнюючих словах.

Розділові знаки при відокремлених членах речення. Розділові знаки при відокремлених означеннях. Розділові знаки при відокремлених прикладках. Розділові знаки при відокремлених обставинах. Розділові знаки при відокремлених додатках.

Розділові знаки при уточнюючих, пояснюючих і приєднувальних членах речення. Розділові знаки при вставних словах, словосполученнях, вставних і вставлених реченнях.

Розділові знаки при звертаннях.

Розділові знаки при вигуках, стверджувальних і заперечних словах. Розділові знаки у складносурядних реченнях.

Розділові знаки у складнопідрядних реченнях.

Розділові знаки у безсполучникових реченнях.

Розділові знаки у реченнях з *як, мов, наче* та ін.

Розділові знаки при прямій мові та при цитатах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Блик О. П. Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія : навч. посіб. / О. П. Блик. – К. : Радянська школа, 1988. – 128 с.
2. Глазова О. П. Українська орфографія: навч. посібн. / О. П. Глазова – Харків : Веста : Ранок, 2004. – 284 с.
3. Глазова О. П. Українська пунктуація : навч. посібн. / О. П. Глазова. – Харків : Веста : Ранок, 2004. – 252 с.
4. Козачук Г. О. Українська мова для абітурієнтів : навч. посібн. / Г. О. Козачук. – К. : Вища школа, 2009. – 304 с.
5. Козачук Г. О. Українська мова : навч. посіб. для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів / Г. О. Козачук. – К.: Вища школа, 2008. – 414 с.
6. Ладоня І. О. Українська мова : навч. посібн. для студ. ВНЗ І–ІІ рівнів акредитації / І. О. Ладоня. – К. : Вища школа, 2001. – 160 с.
7. Орфографія української мови : просто про складне / І. Радченко. – К. : Шкільний світ, 2008. – 112 с.
8. Сучасна українська мова. Довідник / Л. Ю. Шевченко, В. В. Різун, Ю. В. Лисенко ; за ред. О. Д. Пономарева. – К. : Либідь, 1996. – 320 с.
9. Ткаченко Є. М. Українська мова : Пунктуація : правила, вправи, диктанти / Є. М. Ткаченко. – Харків : Консум, 2001. – 288 с.
10. Український правопис. – 4-е вид., випр. і доп. – К. : Наук, думка, 1993. – 240 с.
11. Шевченко Л. Ю. Сучасна українська літературна мова: довідник / Л. Ю. Шевченко, В. В. Різун, Ю. В. Лисенко. – К., 1997. – 400 с.
12. Юшук І. П. Українська мова: практикум з правопису з української мови / І. П. Юшук. – К. : Освіта, 2007. – 324 с.
13. Юшук І. П. Українська мова / І. П. Юшук. – К. : Либідь, 2004. – 640 с.
14. Яцимірська М. Т. Сучасна українська мова: Практикум із пунктуації: навч. пос. / М. Т. Яцимірська. – К., 2009. – 262 с.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Критерії оцінювання додаткового фахового випробування.....	4
Зміст додаткового фахового випробування в розрізі дисципліни «Сучасна українська мова».....	6
Рекомендована література.....	8